

село с главен чифлик Капъджибашиски хаджи Ариффаа, и един християнски - на дяда Дана Цънцърин, и една къща на баба Доневица. В това село имаше и около 50 къщи, тъпанари-дзурнаджии от по джинса цигани, на турците и други чифлици още”. Двайсет цигански колиби има и в с. Ямурсуз (дн. с. Ръжена, Старозагорско – б.а.) (Иванова, Кръстев 2006: 43,52).

В описанието на Татар Пазарджишката каза през 1865 г. Стефан Захариев посочва уседнали цигани в с. Ямурлар – 10 къщи и 20 жители цигани, с. Чанганлъ – 30 къщи и 100 цигани само земеделци, с. Саръ хан бей – 10 къщи и 20 цигани земеделци, градинари и скотовъдци, с. Семчина (в полите на Рила) – 30 къщи, едно текке и 100 циганина (Захариев 1973: 24-25).

Руско-турската война от 1877-1878 г. ликвидира петвековната османска власт и открива пътя за свободно държавно политическо развитие на българските земи. Тя дава силен тласък на стопанското развитие, отприщва енергията на българското общество и импулсира бързия икономически напредък на страната. Градовете се развиват като стопански, административни, културни и образователни средища. Постепенно се разработват регулационни планове, които спират стихийното им разрастване, въвеждат ред и създават възможност за европейска строителна перспектива.

В първите десетилетия след Освобождението в българските земи протичат бурни миграционни процеси. Турците постепенно напускат възродената държава и се придвижват към територията на Османската империя. От останалите под чуждо владичество Македония и Одринска Тракия пристигат големи групи български бежанци, а с тях и цигански групи. В резултат на мирните договори след Балканските войни (1912-1913) и Първата световна война (1915-1918) следват нови големи изселнически вълни, в които са увлечени и много цигани. Те се установяват за постоянно в новите граници на балканските мултиетнически държави (Марушиакова, Попов 2000: 105).

С увеличаване броят на циганското население в българските земи продължават процесите на усядане не само на досега чергарстващите тук, а и на част от новопристигналите цигански групи. Установявайки се в градовете и селата, въпреки променените обществено-политически условия, те остават верни на своите традиции да живеят като компактна маса почти без да се смесват с останалите етноси. И въпреки, че през 1882 г. са забранени етническите махали, то и през следващите десетилетия продължават да се обособяват нови цигански.